

УКРАЇНА

(19) UA (11) 63280 (13) U
(51) МПК (2011.01)
A01N 25/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЗАХИСТУ БУЛЬБ ПРОДОВОЛЬНОЇ КАРТОПЛІ ВІД УРАЖЕННЯ ПАРШЕЮ ЗВИЧАЙНОЮ

1

2

(21) u201101027

(22) 31.01.2011

(24) 10.10.2011

(46) 10.10.2011, Бюл.№ 19, 2011 р.

(72) БАЛАШОВА ГАЛИНА СТАНИСЛАВІВНА, ЧЕРНИЧЕНКО ІГОР ІВАНОВИЧ, ЧЕРНИЧЕНКО ОЛЕНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(73) ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ

(57) Спосіб захисту бульб продовольчої картоплі від ураження паршею звичайною, що включає дворазове обприскування рослин картоплі в період вегетації та передсадівну обробку бульб, який **відрізняється** тим, що проводять комплексний обробіток розчином препаратів Мочевин-К (МК), який складається з обробки садівних бульб МК-6 (1 мл/л), обприскування сходів МК-1 (10 мл/л), обприскування рослин у фазу бутонізації МК-2 (3мл/л).

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, до способів захисту рослин.

Відомий спосіб захисту бульб врожаю картоплі від ураження паршею звичайною включає в себе дворазове обприскування рослин картоплі в період вегетації та передсадівну обробку бульб сумішшю фунгіцидів. Цей спосіб найбільш близький до заявленого за позитивним ефектом і досяганому технічному результату [Курилов В. И., Загурская Л. Е., Сергеев В. В. Приемы защиты картофеля от болезней и вредителей в Белоруссии // Защита картофеля от болезней и вредителей - М, 1984. - С. 96-110].

Недоліком цього способу є використання для захисту врожаю картоплі хімічних препаратів, які можуть негативно впливати на людину та навколишнє середовище.

Задачею корисної моделі є зниження ураженості бульб продовольчої картоплі паршею звичайною.

Поставлена задача вирішується тим, що проводять комплексний обробіток розчином препаратів Мочевин-К (МК), який складається з обробки садівних бульб МК-6 (1 мл/л), обприскування сходів МК-1 (10 мл/л), обприскування рослин у фазу бутонізації МК-2 (3 мл/л).

Спосіб розроблено і випробувано лабораторією біотехнології картоплі Інституту землеробства південного регіону УААН в 2004-2006 р.р. в умовах посушливого клімату півдня України на зрошенні.

Ґрунтово-кліматичні умови півдня України не сприяють росту та розвитку рослин картоплі, одержанню високих врожаїв. Ґрунти важкі по фізично-

му складу, що ускладнює розвиток бульбового гнізда. Погодні умови в період вегетації, як правило, пов'язані з високими температурами повітря і ґрунту, частими суховіями, рідкими дощами, переважно зливого характеру. Все це робить неможливим одержання врожаїв картоплі без зрошення.

Роки проведення досліджень значно різнилися за погодними умовами вегетаційних періодів: якщо 2004 р. був надзвичайно сприятливим для вирощування картоплі - з помірними температурами і регулярними дощами, то 2005 рік характеризувався жорсткими умовами - високими температурами повітря і ґрунту і подовженими сухими періодами без опадів. Рік 2006 за погодними умовами займає проміжне положення.

Досліджували вплив окремих хімічних препаратів та їх комплексу на ураженість бульб продовольчої картоплі паршею звичайною. Варіанти дослідів вивчались на сорті Незабудка. Для дослідів відбирались бульби, на 50 % уражені паршею. Проведення дослідів супроводжувалось фенологічними спостереженнями, обліком густоти насадження після появи сходів та перед збиранням, визначенням ураженості бульб фітофторозом, паршею звичайною та ін., урожаю з визначенням вмісту у бульбах сухих речовин, крохмалю.

Агротехніка в досліді була загальноприйнятною для вирощування насінневої картоплі в літніх посадках на півдні України в умовах зрошення.

Комплексний обробіток розчином препаратів Мочевин-К (МК): обробка садівних бульб МК-6 (1мл/л), обприскування сходів МК-1 (10 мл/л) та обприскування рослин у фазу бутонізації МК-2

(19) UA (11) 63280 (13) U

(3мл/л) в середньому за роки досліджень не вплинув на урожайність картоплі сорту Незабудка - суттєвий приріст продуктивності одержано лише в 2006 р (табл.). Але в цьому варіанті в більшому ступені зменшується кількість бульб з ознаками парші звичайної - в середньому за 3 роки кількість уражених бульб при такій технології зменшується на 50 % порівняно з контролем. Важливо також те, що в цьому варіанті матеріалу, ураженого хворобою в сильному ступені немає. Інші прийоми за ефективністю боротьби з паршею звичайною знаходяться на рівні контролю або навіть поступають йому.

Найбільш ефективний захист бульб від парші звичайної, незважаючи на додаткові витрати по-

в'язані з проведенням обробок рослин препаратами МК, не зменшує економічної ефективності від вирощування картоплі: рентабельність становить 176 %, чистий прибуток - 11,2 тис грн./га проти 169% та 10,5 тис. грн./га на контролі.

Таким чином, слід вважати, що за сукупністю показників найбільш економічно вигідним є спосіб захисту бульб врожаю продовольчої картоплі від ураження паршею звичайною, при якому проводять комплексний обробіток розчином препаратів Мочевин-К (МК), який складається з обробки садівних бульб МК-6 (1 мл/л), обприскування сходів МК-1 (10 мл/л), обприскування рослин у фазу бутонізації МК-2 (3 мл/л).

Таблиця

Вплив використання хімічних препаратів на продуктивність та ураженість продовольчої картоплі паршею звичайною

№ вар.	Зміст варіантів	Урожайність бульб за роками, ц/га				Уражено бульб паршею, %
		2004	2005	2006	сер.	
1	Контроль, без обробки бульб і рослин	256	126	245	209	8,0
2	Обробка садівних бульб розчином препарату МК-6 (1 мл на 1 л води)	254	143	224	207	10,7
3	Вар. 2 + обприскування сходів розчином препарату МК-1 (10 мл на 1 л води)	292	138	229	220	8,0
4	Вар. 3 + обприскування рослин у фазу бутонізації МК-2 (3 мл на 1 л води)	251	141	266	219	4,0
5	Внесення в гребені локально на глибину 10 см $ZnSO_4$ (2 кг/га)	239	146	247	211	12,0
НІР ₀₅ , ц/га		26,9	19,9	21,3		